

Катерина
Пономарьова

Українська мова.

БУКВАР

Оріон

1

клас

Частина 3

Посібник для 1 класу
закладів загальної середньої освіти
(у 6-ти частинах)

Частина 3

*Схвалено для використання
в освітньому процесі*

Київ
Оріон
2023

Схвалено для використання в освітньому процесі

[рішення експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 6 грудня 2022 року (протокол № 6),
з проведення антидискримінаційної експертизи від 23 грудня 2022 року (протокол № 2),
№ 2.0008-2023 у Каталозі надання грифів навчальній літературі
та навчальним програмам]

Малюнки художниць

Наталі Куц-Батюк, Наталії Пономарьової, Людмили Резнікової

До уваги вчителів і батьків!

Цей посібник призначений для навчання грамоти. У ньому вміщено матеріал до уроків читання, письма і розвитку мовлення. Про призначення сторінок символізують значки у верхньому кутку.

Сторінки зі значком — для формування навички читання,

зі значком — для формування навички письма,

зі значком — для розвитку мовлення.

Умовні позначення:

 — розкажи або прочитай

 — виконай роботу олівцем

 — напиши

 — поміркуй і поясни

 — попрацюй у парі

 — розфарбуй або намалюй

 — покажи свій настрій у кінці уроку

Прочитай і зрозумій

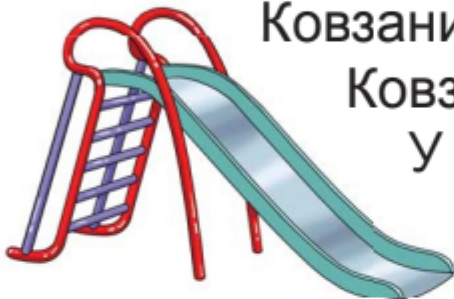
Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Оз-оз-оз — ударив мороз.
Рі-рі-рі — ковзанка в дворі.
Ас-ас-ас — ковзани у нас.
Сі-сі-сі — на ковзанку всі!

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Ковзани.

Ковзанка.

У дворі ковзанка.

Коло ковзанки діти.

Діти стали на ковзани.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Віталік і Ліза сиділи коло телевізора. Раптом за вікном пролунало:

— Ура! Ковзанка замерзла! Усі на ковзанку!

Діти вимкнули телевізор і поспішили надвір. Там дув вітер з морозом. Але мороз і вітер не завада, коли у дворі така велика ковзанка.

Скоро коло ковзанки стало повно дітвори. Усі ставали на ковзани і весело каталися.

На лід заліз і котик. Але він не мав ковзанів. Поківзав лапками і впав. Устати не зумів. Діти крикнули:

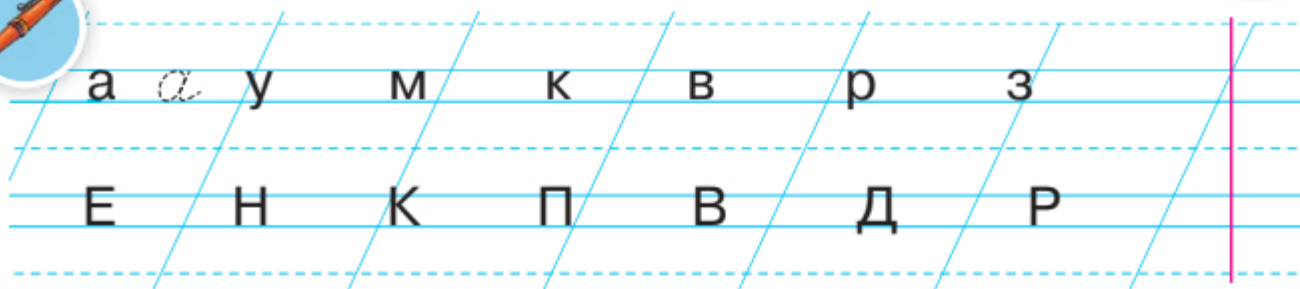
— Мўрчику, ставай на ковзани!
Ліза з Віталликом віднеслі котика на лавку.
— Сиди тут! — наказали діти. Котик покірно муркнув.

Поясни, що на малюнку не так, як у тексті.

З'єднання вивчених букв

Підпиши малюнки.

Спиши речення.

Оксана і Тарас — друзі.

Поговоримо про меблі

Назвіть зображені предмети. Поясни, для чого призначений кожний із них.

Допоможи Марійці обставити кімнату меблями. Розкажи, де що порадиш поставити.

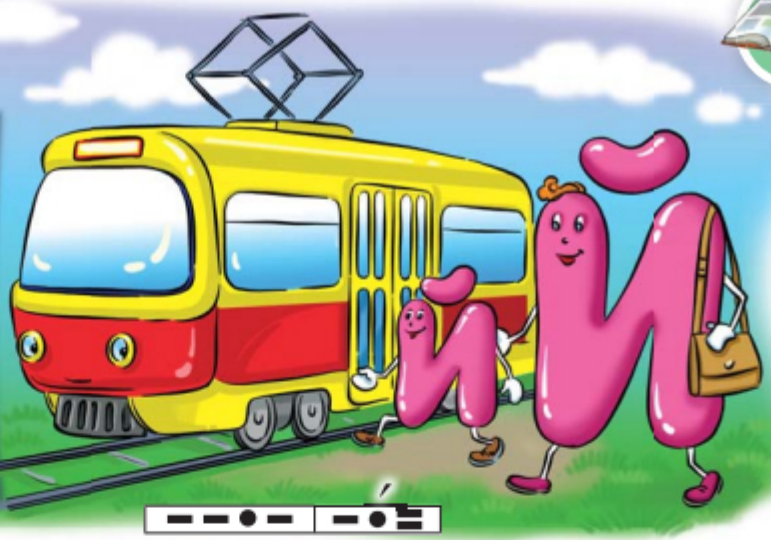

Розпитай у друзів, які меблі є в їхніх квартирах чи будинках.

Що переплутав Домовичок? Дай йому пораду.

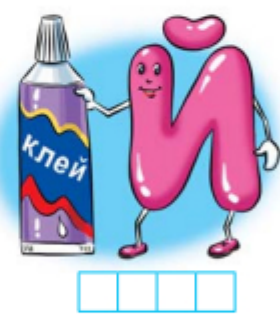
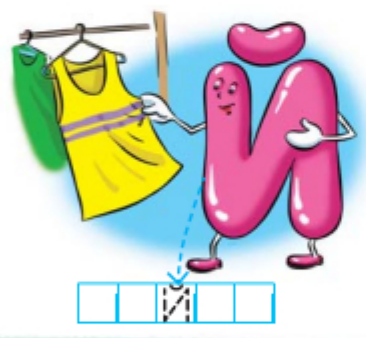

трамвай

Й й йде лійка

Познач місце букви «ЙОТ» у словах. Розкажи, що робить буква «ЙОТ» на малюнках.

Прочитай завдання Читалочки.

й	ти	мі	лійка	змійка
	де	тві	двійка	лінійка
	ду	сві	трійка	копійка
рій	знай	ду	май	дан
клей	зай			стер

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Липа. Ліповий.
Сосна. Сосновий.
Клен. Кленовий.
— Мед кленовий?
— Ні, липовий!
— Листок сосновий?
— Ні, кленовий!

Прочитай. Порівняй значення слів.

веселий — сумний
великий — малий
кислий — солодкий

новий — старий
повний — пустий
теплий — ?

Прочитай текст. Придумай заголовок.

У Марійки й Андрійка великий і красивий змій. Його змайстрував тато Анатолій. Він — майстер на всі руки.

Разом із татом діти майстрували змія. Потім запустили його в небо.

— О! Змій полетів! — зраділа Марійка.

— Нумо за ним! — крикнув Андрійко.

Змій летів усе далі й далі. А діти радісно бігли за ним.

у ю й й

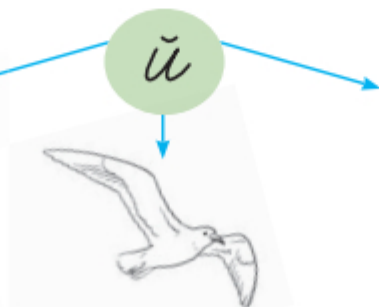
ай айстра

ій лійка

веселій – сумний

новий –

У Марійки лійка.

Прочитай завдання Читалочки.

йо	район	серйозна розмова
йод	майонез	підйомний кран
Йосип	знайомий	вирій — теплий край

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Лелеки й ластівки на зиму полетіли у вирій.
А синиці, сороки й ворони не покинули рідний край.
Узимку діти приносили корм пернатим.

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Йй-йй-йй — залетів у вулик рій.
Ей-ей-ей — ми принесли клей.
Ай-ай-ай — полетіли в теплий край.

Прочитай речення про тварин.

Сірий вовк злий.
Рудий лис спритний і **х**итрий.
А малий — поло**х**лівий.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Андрійко, Йосип і Надійка давно знайомі. Вони друзі.

Одного разу Андрійко і Надійка завітали до Йосипа. Вони стали май**стру**вати клітку папузі. Йосип ненароком поранив руку.

— Ой! — скрикнув він.

Допомо**г**у Йосипу надала Надійка. Вона зма**сти**ла ранку йодом і заліпила пла**сти**ром. Скоро рука перест**ала** **б**оліти.

— Спаси**б**і, Надійко! — сказав Йосип.

U U U

У Уосип

У Уосипа рана.

Уодом змистимм

Уосип сміливий.

зт де арі зла и дй і

білка

б	б	ба	бу
бант	булка	бік	

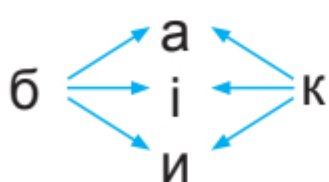
Познач місце букви «**бе**» в словах. Розкажи, що робить буква «**бе**» на малюнках.

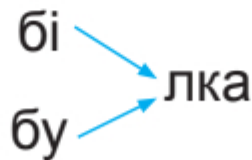
б

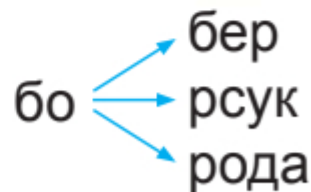
Прочитай завдання Читалочки.

банка
 барабан

букви
 буквар

батон
 букет

Прочитай. Порівняй значення виділених слів.

Бобер на **бéрезі** ріки.

Білка на білокорій **берéзі**.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Тато з **Бориском** робили **покупки** в супер**мáркеті**. Там великий вибір **продуктів**.

Бориско купив бабусі солодку булку, а собі бублики. Тато вибрав велику рибину на суп. **Набрали** бананів і **абрикосів**. Там ба**г**ато вітамінів. І банку бобів у то**м**атному соусі купили.

Мамі вибрали букет квітів. Вона буде рада.

Добру справу зробили тато й Бориско.

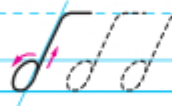

Склади з букв слово і надрукуй.

--	--	--	--	--	--	--	--

ба

балкон

бу

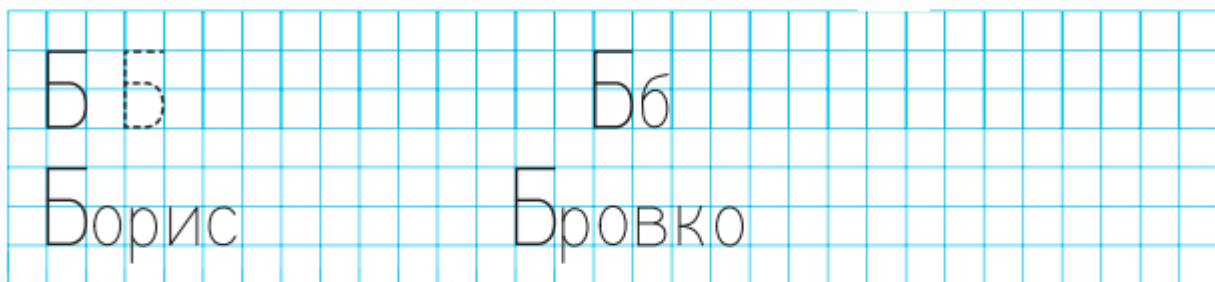
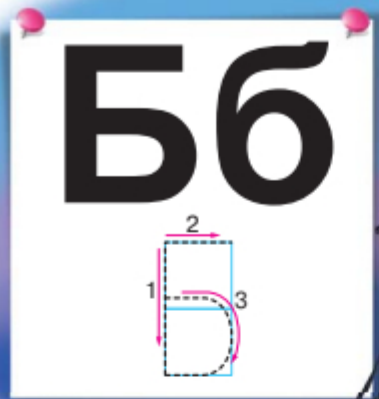
будинок

Діти будували

Он балкон.

Ми на балконі.

Прочитай завдання Читалочки.

Ба	Бе	Бу
Бо	Би	Бі

Бо-рис
Бров-ко

Прочитайте удвох.

- Бориско бараб**а**нив?
- Ні! Він **г**рав на трубі.
- А Бо**г**данка?
- Бо**г**данка **г**рала на барабані.
- Музика була весела?
- Весела і **г**олосна.

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Кра**б**, дуб**к**и і ри**б**ка.

У лісі дуб**к**и.

В озері ри**б**ка.

— А де кра**б**?

— А кра**б** у морі.

З'єднай частини речень.

Бокс і баскетбол —

Береза, дуб і верба —

Бобер, білка, зебра і кабан —

тварини.

види спорту.

дерева.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Бориско і Бо**г**дан — брати. Вони мрі**я**ли стати боксерами.

Тато привів синів у спортивний зал. Там вони зустр**і**ли тренера. Він сказав:

— Ви зробили добрий вибір.

Потім за**п**росив братів подивитис**я** бій боксерів.

Бориско і Бо**г**дан були задоволені. Вони вирі**ш**или — будемо добре тренуватис**я** і скоро станемо відомими боксерами.

Бу
Бо
Борис
Бориско і Ліза у

Бублики і булки на столі.

у

и

Прочитай і зрозумій

Прочитай завдання Читалочки. Здогадайся, що спільного мають слова кожної колонки.

лід	вода	спека	туман
сніг	трава	райдуга	листопад
білий	зелений	барвистий	золотий

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Ліс був самотній і сумний. Та одного разу до лісу завітала зима. Деревам подарувала білі накидки. Траву вкрила білим килимом. Ліс став казковим.

Потім до лісу прилінула весна. Вона була весела, радісна. Розтопила білий килим. Усе в лісі зазеленіло.

Весну змінило літо. Воно принесло тепло, квіти, спів пташок. У лісі стало гамірно.

І так було до осені. А вона принесла спокій і золотисті подарунки. Позолотила все навколо. Під соснами й дубами насипала грибів.

Ліс радів зимі і весні, літу й осені. Тепер він мав друзів і перестав сумувати.

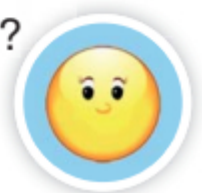

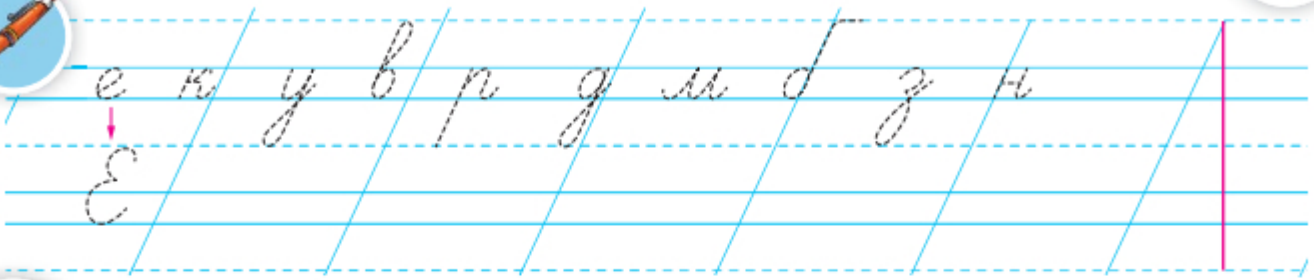
Знайди на малюнку кожну пору року. Поясни, чому так вважаєш.

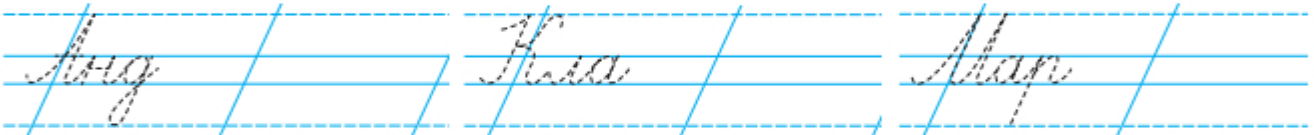
Яка пора року тобі подобається найбільше? Чому?

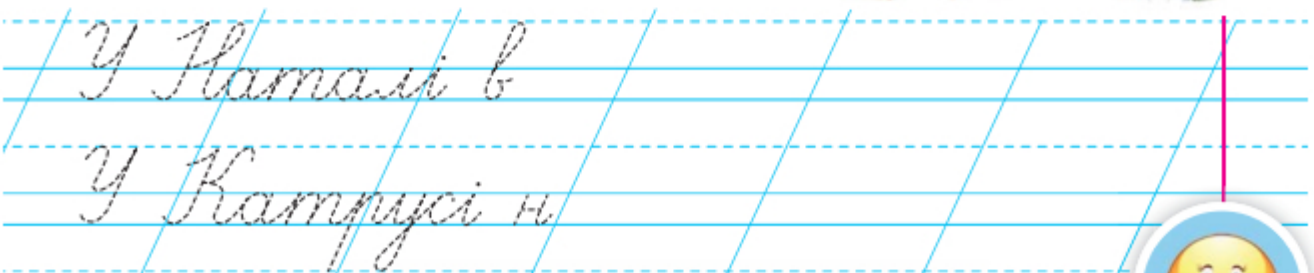
З'єднання вивчених букв

Допиши імена дітей.

Допиши речення.

Прочитай і зрозумій

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Рі-рі-рі — весело в дворі.
Ас-ас-ас — канікули у нас.
Ік-ік-ік — скоро Новій рік.
Ра-ра-ра — зраділа дітвора.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Ніна Степанівна принесла́ добру звістку.

— Діти, — сказала вона, — завтра у вас канікули.

— Ура! — радісно крикнув Сергійко. А всі діти підтримали: — Ура! Ура!

Вони раділи, бо зимові канікули особливі. Прийде Новій рік. Будуть ялинка, карнавал, подарунки.

Діти підготували новорічні маски, вивчили вірші й пісні.

Зима насіпала снігу. Позамерзали ріки й озера. Тепер там ковзанки. Дітвора дістане санки, ковзани і гайне́ на ковзанки й гірки. А там так весело!

Розкажи за малюнками, як діти проводять зимові канікули.

Як ти плануєш провести свої канікули? Розкажи.

З'єднання вивчених букв

!!! Ура! Новий рік!

??? Кому?

Де Миколай?

Він тут!

Кому подарунки? – Нам!

кома

Тут Оленка, Лесик, Ліза.

Поговоримо про побутову техніку

У який магазин потрапив Домовичок? Що там продається?

Запитай у друзів, яка побутова техніка допомагає виконувати таку роботу.

прати

пилососити

прасувати

варити страви

морозити продукти

зайти в інтернет

Пригадай правила користування побутовою технікою. Розкажи їх Домовичкові.

Прочитай і зрозумій

Прочитай завдання Читалочки.

Ві т алик	Рекс	песик
Дмитрик	Барбос	котик
Ок с анка	Димóк	рибки
Маринка	Маркіз	кана р ейка

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Рекс.
Рибки і котик.
У Дмит**т**рика Рекс.
У Оксанки рибки.
А в Маринки?
У Маринки буде котик.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

На пер**р**ві діти завели розмову про дома **ш**ні**х** тварин. Дмитрик роз**п**відав про свого песика Рекса. Ок**с**анка — про рибок в аква**р**іумі. А Марині не було про ко**г**о розка**з**увати. Вона не мала тваринок у домі.

Маринка давно просила маму купити котика. Але мама казала:

— З ним буде ба $\square$ гато клопоту. Котика треба $\square$ одувати, при $\square$ бирати за ним. Мені ніколи $\square$ е робити, а ти малá. От коли пі $\square$ дросте $\square$, тоді й купимо.

Маринка $\square$ отіла скорі $\square$ ше пі $\square$ дрости.

Поясни, чому одна дівчинка на малюнку сумна.

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Надрукуй під малюнком імена дітей.

Прочитай вірш. Придумай заголовок.

Котик Мурчик — наш голубчик:
лапки сірі, хвостик білий.
Ходить котик тихо,
буде мишкам лихо.

З'єднання вивчених букв

Наведи з'єднання букв. Здогадайся, які слова зруйнував сніжками хлопчик.

Запиши зруйновані слова.

Blank handwriting practice lines for writing the broken words.

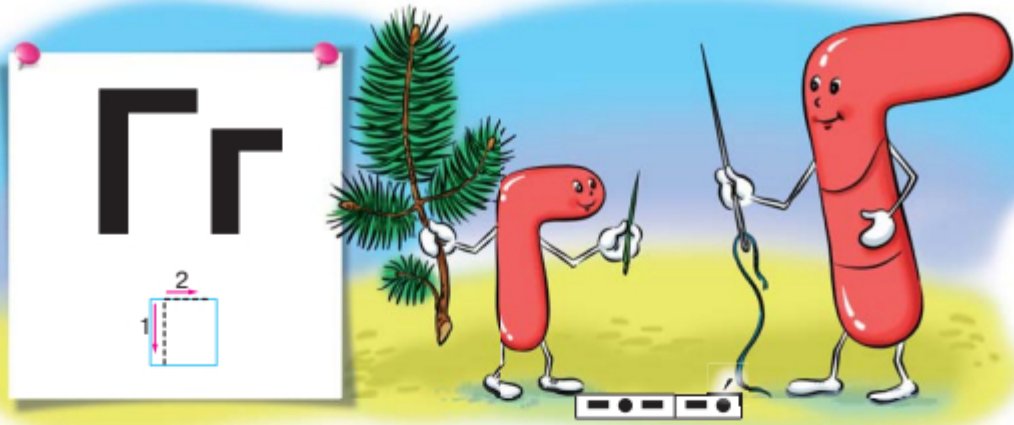
Запиши слова. Доповни ними речення.

Handwriting practice lines with the words 'санки' and 'ковзани' written in cursive. Below them are three sentences for completion:

У Максима
У Наталі
У нас були

ГОЛКИ

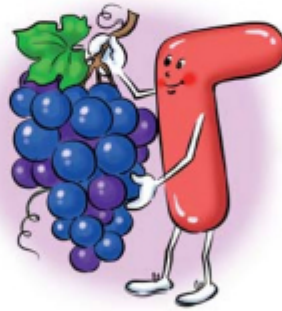
г	г			гол		гуси
газета				герой		

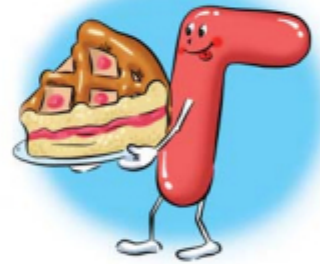
Познач місце букви «ге» в словах. Розкажи, що робить буква «ге» на малюнках.

_____

_____

_____

Прочитай завдання Читалочки.

аг	ог	ег	іг	иг	уг
га	го	ге	гі	ги	гу

газета

горло

губи

гілка

гарбу́з

голос

гуси

гіркий

гарний

горо́д

густий

огірок

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Вітер, блискавка і грім.

Насунуло, блиснуло, загуркотіло.

Затарабанив град.

Полила злива.

Гроза!

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Несподівано насунули мари. Стало тёмно.
Подув вітер. Небо прорізала блискавка.

— Гур! Гур! — загуркотів грім. З неба впали великі краплі дощу. А згодом полила злива. Вода заливала дороги. Вітер гнув до землі дерева, ламав гілки. По дорозі стрибали білі грудкі граду. Гроза довго не вгавала.

Раптом небо просвітліло. Перестав іти дощ. Заграла різними барвами райдуга. Довкола стало так гарно!

z z z z

и іа о о

гірка сніг

Випав сніг.

Ми зробили гірку.

ргіак

Г	алина
Г	енна
Г	анна

Прочитай завдання Читалочки.

Га	Гі
Го	Ге
Гу	Ги

Га-лин-ка
Гри-го-рій
Ган-на

гні-здо
гві-здох
го-дин-ник

Прочитай текст.

У Гени новий годинник.
— Котра година? — запитала Галинка.
— У **Ж**е пів на другу, — відповів Гена.
— Спасибі! — сказала Галинка.

Прочитай разом зі Щebetунчиком.

Ег-ег-ег — вибігли на берег.
Іг-іг-іг — випав білий сніг.
Уг-уг-уг — у мене гарний друг.
Ги-ги-ги — з грибами пироги.

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

На городі

У діда Богдана і бабусі Ганни великий горід.
Вони добрі господарі.

На городі гарно вродила
горідина. Он помідори і зелені
огірки. А там — морква, круглі
гарбузі, голівки капусти.

До діда Богдана й бабусі Ганни
завітали онуки Сергійко і Галинка.
На городі Галинка ласувала
огірками. А Сергійко сидів у горосі.

Городина корисна. Вона багата
на вітаміни.

Надрукуй слова в клітинках.

1	Г			
2	Г			
3	Г			

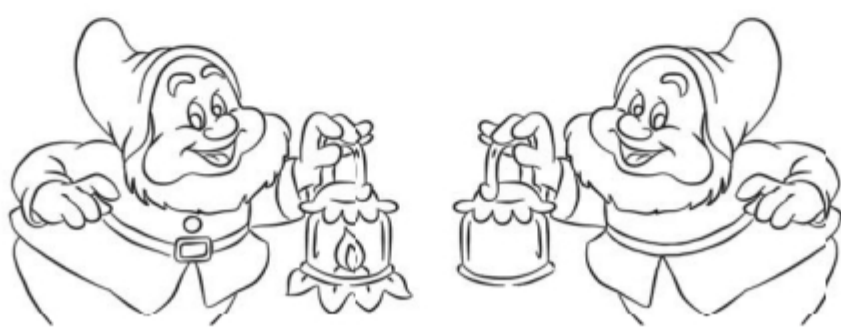

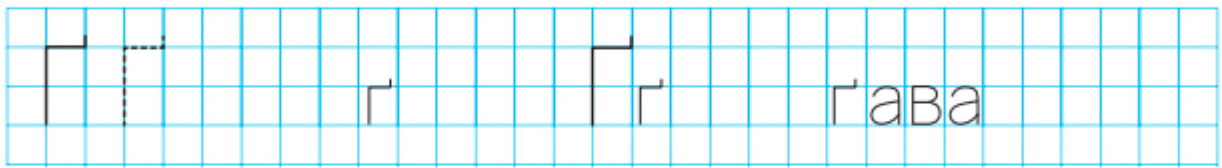
Те Та Ту То

У Таминки нова книга.

Тарна казка про гномів.

Покажи місце букви «ге» в словах. Розкажи, що робить буква «ге» на малюнках.

Прочитай завдання Читалочки.

аґ	оґ	уґ	еґ	іґ	иґ
ґа	ґо	ґу	ґе	ґі	ґи

аґ-рус про-ґа-ви-ли
ґа-нок ґел-ґо-та-ли

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Галинка купила бісер — дрібні барвісті намисті́нки. Із бісеру вона зробила ґердан. Це гарна прикраса. Ґерда́н Галинка подару́вала мамі.

З'єднай стрілочками малюнки і слова. Які ще назви мають ці малюнки?

	<p>палка</p> <p>ворона</p> <p>господар</p> <p>прикраса</p>	
ґава		ґа́зда
		ґирлі́ґа
ґердан		

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

Ловити ґав

Діти старанно писали букву ґ. А Сергійко позира́в то у вікно, то на стрілки годинника. Він думав про перерву.

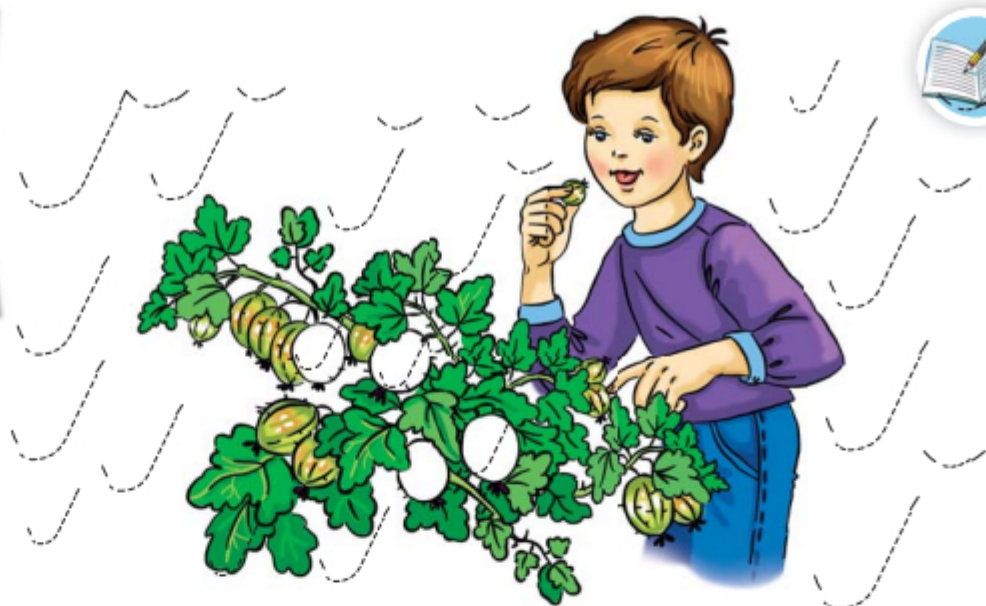

Галина Петрівна сказала:

— Сергійку, не лови ґав, пиши.

Незабаром діти написали букви. А Сергійко — ні, бо ловив ґав.

а

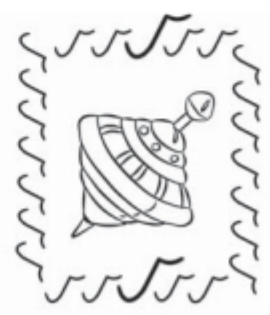
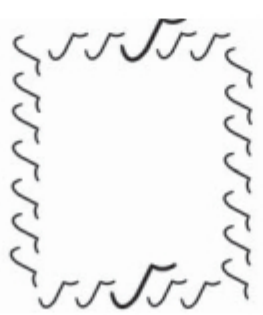
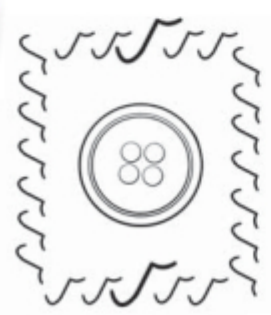
аба

а

агрус

У саду росте агрус.

Агрус солодкий?

Прочитай і зрозумій

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Рі-рі-рі — гамірно в дворі.
Ра-ра-ра — галаслива дітвора.
Ву-ву-ву — зліпили бабу снігову.
На-на-на — ми залізли на слона.

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

Зимові розваги

За вікном відлига. Діти вибігли надвір. Стали ліпити снігову бабу. А потім зліпили великого слона з довгим **Х**оботом.

Славко запропонував:

— Зробімо зі слона гірку!

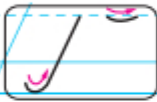
— Зробімо! — голосно загукали діти.

Приставили до слона драбинку. По драбині Славко заліз слонові на спину. Потім сів на голову і по **Х**оботу вниз — ніби з гірки.

Усі діти й собі полізли по драбині на слона. А потім один за одним по **Х**оботу донизу.

Слонова гірка така весела!

Га

Га

Га

Ганок великий.

Галинка сиділа на ганку.

Гава вкрала сир.

Гвеір, гдсавсні

Поговоримо про спорт

Чим займаються діти на малюнках? Яким словом можна назвати всі ці заняття?

Розпитай у друзів, чи знають вони, яким видом спорту займаються зображені діти.

Розглянь малюнки. Розкажи про пригоду, яка сталася з хлопчиками.

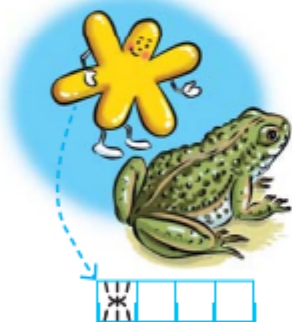

Журавлі

Ж	ж			жа	же
жук		жаба		жир	

Покажи місце букви «**же**» в словах. Розкажи, що робить буква «**же**» на малюнках.

Прочитай завдання Читалочки.

жара	жити	журнал	жовтий
жаркий	житло	жуйка	жовток
жалібний	живий	жувати	жовтіти
дружба	жмурити	ожина	
дружити	жмурки	ожиновий	

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Жи-жи-жи — ти нам казку розкажи.
 Же-же-же — пора спати вам уже.
 Жа-жа-жа — жовті вушка у вужа.
 Жу-жу-жу — по стежині побіжу.

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

У саду

У саду росла ожіна. В ожині жив вуж. Він вважав себе господарем саду.

Одного разу на ожіновий листок сів жук. Вуж виповз із ожини й сердито до жука:

— С-с-с! Не сідай на мій ожіновий листок!

А жук йому відповів:

— Ж-ж-ж! Жадібний ти!

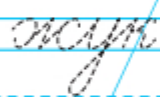
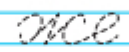
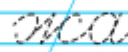
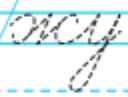
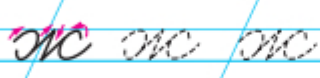
Тут пристрибала жабка і сказала:

— Ква! Ква! Нумо жити дружно!

Відтоді вуж, жук і жабка стали дружити. Вони разом грали у жмурки.

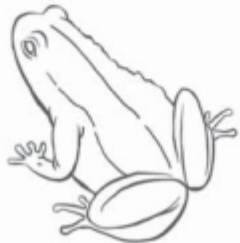
В саду запанували мир і злагода. Дружба зробила добру справу!

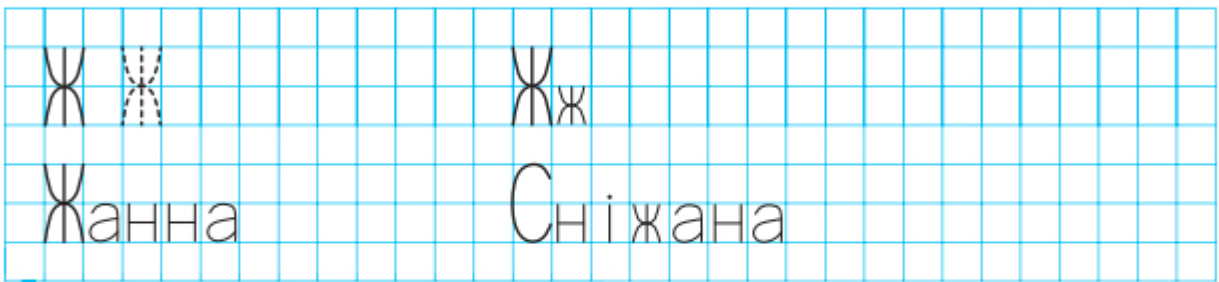

Діти випустили жука.

Будемо жити дружно!

Прочитай завдання Читалочки.

Жа	Же
Жу	Жі
Жо	Жи

Жан-на

Сні-жа-на

Жур-бен-ко

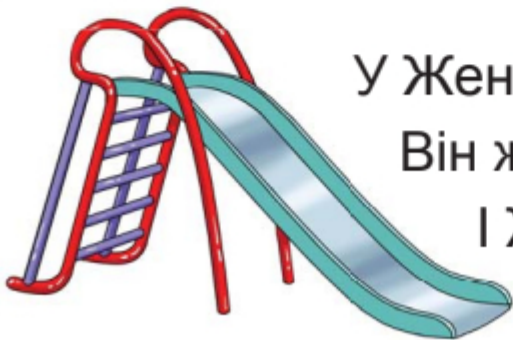
Бо-жен-ко

Жи-то-мир

Жа-шків

Спускайся з гірки, читаючи речення.

У Жені гарний настрій.

Він жартував.

І Жанна жартувала.

Обом було весело.

Разом із друзями пограй у відлуння — хтось читає склад, а хтось показує його і повторює.

Прочитай завдання Читалочки.

ву ж	стору ж	екіпа ж
ва ж ко	ло ж ка	подоро ж
кни ж ка	ні ж ка	пóдру ж ка

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Родина Жур**б**енків дуже багато подорожу**є**. Жур**б**енки мандрували гóрами, засмагали на побере**ж**жі морів. Побували навіт**ь** у жаркій пустелі.

У подоро**ж**ах Жур**б**енків завжди супроводжував песик Дружок. Він бігав за жуками і метеликами. Тікав від вужа. Стрибав разом із жабками. Дружок усім піднімав настрій.

Подорожі були з пригодами і жартами. Про мандрівки Жур**б**енки весело розповідали знайо**м**им.

Ж Н С Ж Ж

Жа Жанна

Житомир

Жанна живе в Житомирі.

Жанна зустріла друзів.

ш	ш			ша		шу
шум		школа				шила

Покажи місце букви «ша» в словах. Розкажи, що робить буква «ша» на малюнках.

Прочитай завдання Читалочки.

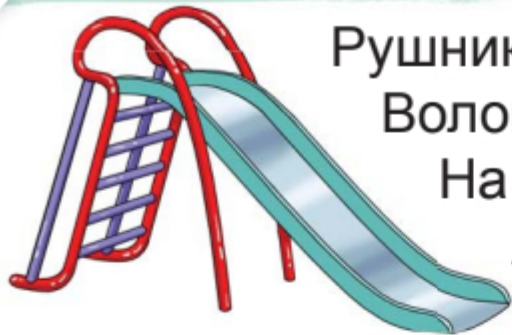
аш	іш	ош	еш	иш	уш
ша	ші	шо	ше	ши	шу

вишивати   шум   шепіт
 вішивка   шумно   шепотіти
 вишиванка   шуміти   пошепки

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Рушник.

Волошки і шипшина.

На рушнику вишиті волошки.

А на скатертині — шипшина.

Вишивали мама і Марина.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Мама і Шура гарно шили і вишивали. Вони вирішили приготувати рідним подарунки.

Бабусі вишили рушника. Мишкові мама пошила штани. А Шура вишила на кишені машинку. Татові приготували теплу шапку. Шура вишила на ній сніжинку. Мамі Шура вишила серветку. А мама Шурі — вишиванку.

Подарунки зроблені від душі.

Покажи стрілочкою, де вішивка, а де — вишиванка.

Вішивка — вишитий візерунок.

Вишиванка — вишита сорочка.

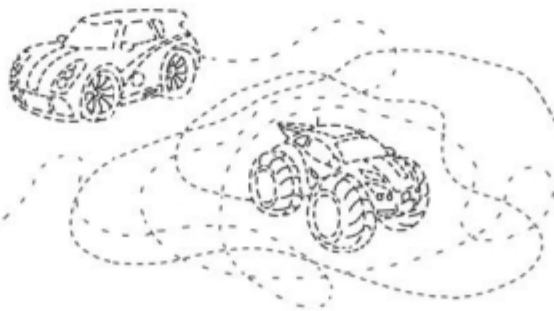
ш ш ш ш ш ш

шшш тшшш

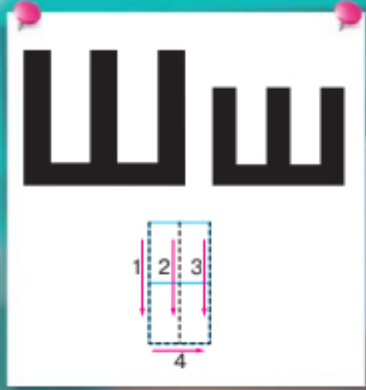
У Сашка нова

Машинку купив тато.

Сашко радий.

Прочитай завдання Читалочки.

Ш	а	Ш	і
Ш	у	Ш	е
Ш	и	Ш	о

Шу-ра   Ше-пе-тів-ка
 Ше-стак   Шо-стка
 Ше-ре-мет   Шар-го-род

Прочитай текст. Придумай заголовок.

У Шури теплі шкарпетки, шуба і шапка. Тому морози Шурі не страшні. Вона бере санки і йде на гірку. Там багато дітей. Усім весело.

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Ша-ша-ша — солодка жовта груша.
Шу-шу-шу — варила мама кашу.
Ши-ши-ши — букви старанно пиши.
Ші-ші-ші — заробити гроші.

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

У школі

Малий Мишко вперше прийшов до школи. Його привів старший брат Сашко. Сашко вже в шостому класі. А Мишко лише наступного року піде в перший клас.

У школі красиво й затишно. Широкі коридори, просторі світлі класи. У класі Мишко підійшов до дошки і спробував писати.

Потім Сашко показав Мишкові спортивний зал, бібліотеку. Мишко був задоволений.

— Скоріше б уже в перший клас, — прошепотів він.

А тобі у школі добре?

U U U

Уу

Уура

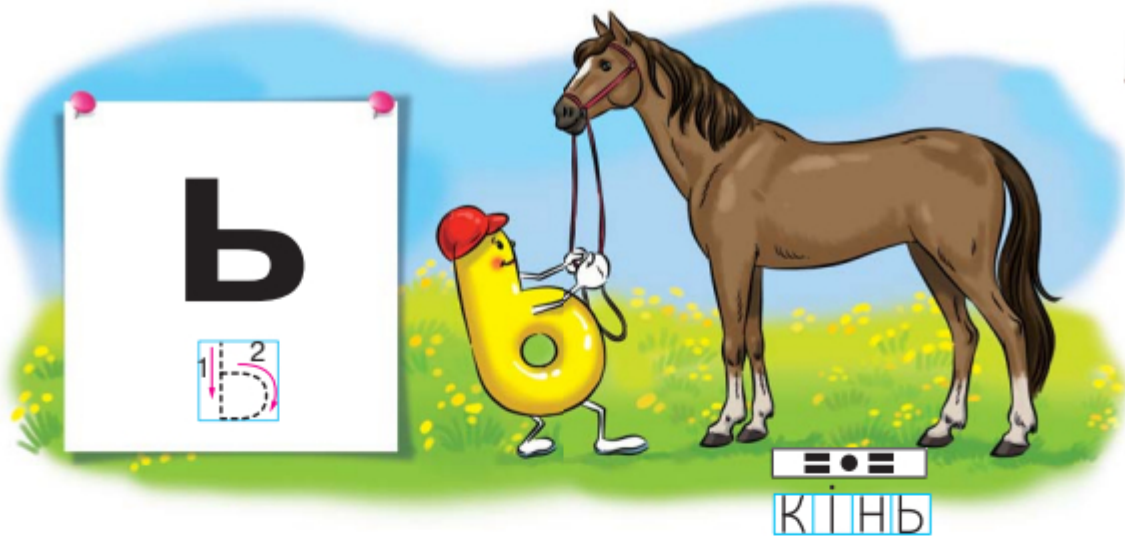
Уе

Уа

У Уури тато утанист.

Він піднімав

ь	ь			ль		нь	
сі	ль		день			тінь	

Покажи місце букви «м'який знак» у словах. Розкажи, що робить буква «м'який знак» на малюнках.

		ь			
--	--	---	--	--	--

--	--	--	--	--	--

Прочитай завдання Читалочки.

сі	де		ма
бі	ті	ль	нь
пості	осі		то

сі-рень-кий
бі-лень-кий

ле-гень-кий
ма-лень-кий

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Ось-ось-ось — з лісу вийшов лось.
Ень-ень-ень — виліз жук на пень.
Інь-інь-інь — під деревом тінь.
Ась-ась-ась — у ставку карась.
Іль-іль-іль — подай, будь ласка, сіль.

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

Булька і бурулька

Сіренький котик Булька вийшов з будинку. На мить він зупинивсь на ганку. Легенький вітер залоскотав йому тоненькі вуса.

Раптом на носик котикові впала крапелька води. Булька задер голову догорі. Над ним висіла прозора бурулька.

— Скоро весна, — подумав котик.
— Розтане сніг і побіжать струмки.
Дерева стануть зеленими. Пташки співатимуть веселі пісенькі. Тоді увесь день буду гратись у дворі.

б б

б б

бульбашки

парасолька

У Віри нова парасолька.

Івась пускав бульбашки.

д п

ьо

пеньок

льо	ньо	сьо
польоти		сьомий

Прочитай завдання Читалочки.

со	сьо
но	ньо
ло	льо
то	тьо

сьо → мий
 → годні

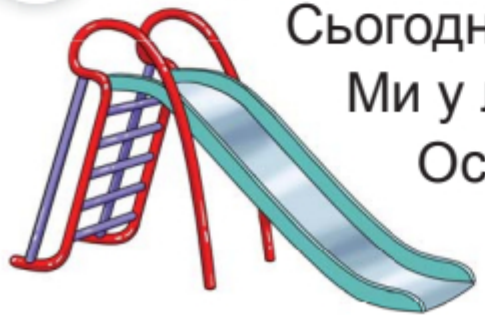
слон   сон
 сльози   сьомга

польовий
 кольоровий

дорога
 бадьорий

Спускайся з гірки, читаючи речення.

Сьогодні гарний деньок.
 Ми у літньому лісі.
 Ось старий пеньок.
 На нього сів кольоровий метелик.
 Але ж пеньок не квітка?

Прочитай разом зі Щebetунчиком.

Ень-ень-ень — сьогодні гарний день.
 Ри-ри-ри — барвисті кольори.
 Ва-ва-ва — дорóга польова.
 Ок-ок-ок — сіли на пеньок.

Надрукуй слова, протилежні за значенням.

коротенький — довгий

вiсоко —

маленький —

далéко —

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

У Льоні іменіни

У маленького Льоні сьогодні іменини. До нього прийшли друзі. Вони принесли різні подарунки.

Івась подарував Льоні мильні бубашки. Вони були легенькі і вільно плавали в повітрі. Олесь приніс альбом і кольорові олівці. Аліна подарувала іграшкову карусель. Мишко — повітряні кульки. А Петрусь подарував справжнісінький бінокль.

Мама Льоні запросила гостей до столу і пригостила пирогом. Діти задоволено смакували.

З'єднання вивчених букв

Наведи з'єднання букв і слова з ними.

Льо пильотам

Ньо п'яцьок

Сьо стала

Зьо дубод

Спиши речення.

Кульки кам'ярові.

Шість синього кам'яру.

А шала

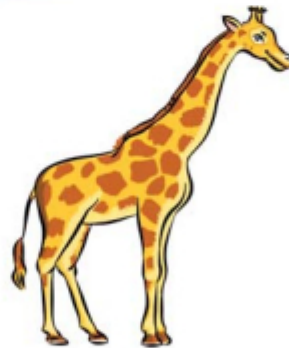
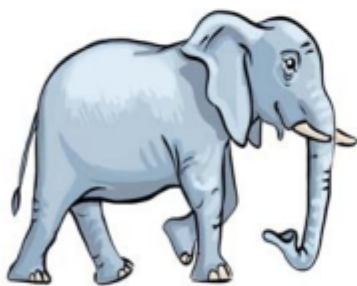
Поговоримо про звірів

Хто живе в лісі? Чи знаєш, як цих тварин можна назвати одним словом?

Назви зображених тварин. Чи живуть вони в наших лісах?

Розпитай у друзів, яких звірів їм доводилося бачити. Де і коли?

Розпізнай, які звірі заховалися за деревами й кущами.

Розкажи про звіра, який тобі найбільше подобається.

Повторюй швидко подане слово. Назву якого звіра ти чуєш? Запиши її.

банка

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Ах-ах-ах — хто заліз на дах?
Ох-ох-ох — ховрашо́к зібрав горох.
Ух-ух-ух — на дорозі жвавий рух.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Зима. Христинка була вдома сама.
Раптом хтось постукав у вікно.
Христинка насторожено запитала:
— Хто там?

Ніхто не відповів. Знову за вікном
загуркотіло. Христинка захова­лась
за штору. Раптом хтось відхилив
двері.

— Хто там? — тривожи­лась Христинка.

— Де ти, Христинко? — сказав знайомий голос.

— Мамо! — зраділа донька. — Хтось стукав до мене у вікно.

— То ху́га.

— Хто-хто? — пере­питала Христинка.

— Хуртовіна, віхола, заметіль.

— Так багато стукало?

— Та ні, одна! — усміхну­лась мама.

За Аллою Свашенко

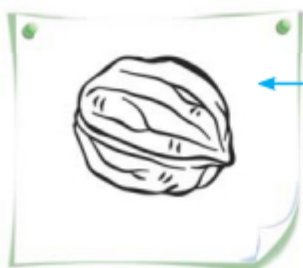
o c x x

ooo oou ooo

художник

ходить

У Ніни тато художник.

i

o

Прочитай завдання Читалочки.

Ха Хо Ху Хе Хи Xi

Хо-ма́ Хар-ків
Ха-ри-то́н Ха-не́н-ко Хер-сон

Прочитайте удвох.

- Хто сьогодні на льоду?
- Хома і Харитон.
- У кого шайба?
- Шайба у Хоми.
- Хто забив гол?
- Харитон.

Поясни, що в реченнях не так. Надрукуй потрібні слова.

У слона замість носа хатка   .

На спині у равлика хобот   .

Прочитай текст. Придумай свій заголовок.

Хитрий Хома́

Хома не хотів ходити до школи. Він удавав, ніби захворів. Лежав тихо в ліжку. Ховав голову під пухову ковдру.

Мама схвилювано метушилась коло Хоми. Поставила термометр. Заварила чай з лікарських трав. Дістала малину, калину, смородину.

Хома все споживав, але не видужував. Поки не прийшли його друзі. Вони хотіли запросити Хому пограти в хокей. Але ж він хворий!

Слово «хокей» мало дивовижну силу. У Хоми одразу зникла хвороба. Він повеселів і попросив маму відпустити його на хокей.

— Ох і хитра в тебе хвороба! — усмінулась мама.

Хо Хома

Хр Христина

Діти грали в хованки.

Христина ховалась.

Т С І В Х

ч	ч	ча	чу
чай	часник		

Покажи місце букви «**че**» в словах. Розкажи, що робить буква «**че**» на малюнках.

ч			
---	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--

Прочитай завдання Читалочки.

ач	уч	еч	ич	іч	оч
ча	чу	че	чи	чі	чо

час → то
 час → ник
 очі
 овочі

чис → ло
 чис → то
 чуб
 чубчик

чай → ка
 чай → ник
 читати
 читачі

Прочитай разом зі Щебетунчиком.

Чки-чки-чки — червоні порічки.
 Чка-чка-чка — дівчинка Марічка.
 Чик-чик-чик — вихований хлопчик.
 Чок-чок-чок — зловив рибку на гачок.

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Жив собі зайчик. Дуже скромний і ввічливий. Одного разу він вирішив переночувати в печері.

Спочатку зазирну́в усере́дину. Там нікого не побачив. Але вирішив привітатись із печерою.

— Здрастуйте, добра печеро! Будь ласка, дозвольте мені увійти.

А в темному куточку печери вже відпочивала лисичка. Почувши зайчиків голосок, зраділа.

— Заходь, заходь, зайчику, — гостинно запросила вона. Зайчик упізнав лисиччин голос. Відчув небезпеку.

— Вибачте, — поспішно сказав він, — не буду вас турбувати.

І швидко помчав від печери подальше.

Так увічливість уберегла зайчика від біди.

ч ч ч

ч

ч

черевики

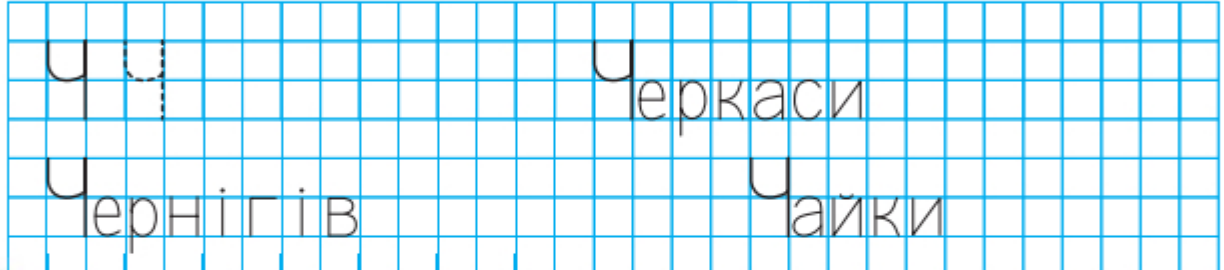
ч

чобітки

Дочка вибирала чобітки.

А синочок — черевики.

Прочитай завдання Читалочки.

Чу	Чи
Чо	Чи
Че	Ча

Чер-ка-си
 Чер-ні-гів
 Чай-ки

Ча́й-чен-ко
 Чу-ма-че́н-ко
 Чер-не́н-ко

рі
 ру → чка
 ка → чка

суни → чка
 сини → чка
 води → чка

хлоп → чик
 льот → чик
 паль → чик

Прочитай речення. Добери пропущені слова.

Чайка і чорногуз — птахи. Чайник і чашка — ... .
 Чоботи, черевики і тапочки — ... .

З'єднай близькі за значенням слова.

чепурний

чемний

охайний
вихований
акуратний
ввічливий

Прочитай текст. Придумай заголовок.

Від спеки річка ніби схудла. У ній поменшало води. Де була вода, тепер лежать іржаві консервні банки, покручений дріт, різні поламані речі.

Сергійко ніколи не бачив річку в такому поганому стані. Соромно стало йому за хлопців, за себе, за всіх... Навіть здалось, ніби річка хвора і просить:

— Вилікуйте мене, приберіть сміття.

Сергійко негайно приступив до роботи. Почав чистити річку.

— Друзі прийдуть, — думав він, — і захочуть допомогти. Річчина хвороба виліковна.

За Василем Струтинським

Че Черкаси

Марічка живе в Черкасах.

А Тарас у селі Чайки.

Прочитай завдання Читалочки.

а	да	ла	на	са	за	ра	та
я	дя	ля	ня	ся	зя	ря	тя

лялька
земля

няня
кишеня

десять
пряник

Прочитай текст. Придумай заголовок.

У Ромасево́му садку ростуть яблуні. І вродили там тільки яблука. А Ромасеві закортіло гру́шки. Підійшов Ромась до тину. Почав перелазити у сусідній садок до Петрика. Там жовтіли груші.

Раптом зачепився за гвіздок. А штанці дір-р! — і розірвалися.

Де не взявся Петрик. А в руках у нього соковита грушка.

— Ромасю, — каже Петрик, — хочеш, я тебе грушкою пригощу, а ти мене — яблуком?..

Сидить Ромась на лавочці, тримає грушу та й думає: «І чому я так, як Петрик, не здогадався зробити?»

За Наталею Лапікурою

я л я я я

ял яблуко

ял вітряк

У дівчинки яблуко.

Діти сміялися.

я

Поговоримо про птахів

Чи впізнаєш ти цих птахів? Назви тих, які знаєш.

Назві птахів, які так «розмовляють». Розкажи, яких птахів тобі доводилось чути.

цвірінькають
тьохкають
каркають

курличуть
скрекочуть
кують

Розкажи, як діти дбають про птахів.

Розпитай у друзів, чи доводилося їм допомагати птахам. Коли і як?

